

Motion till riksdagen 2007/08:Kr298

av **Per Bolund m.fl. (mp)**

Rätten att fira namnsdag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge SCB i uppdrag att hålla en hemsida där samtliga förnamn i Sverige fördelas över årets dagar så att alla svenskar får en officiell namnsdag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge SCB i uppdrag att uppdatera namnsdagshemsidan minst vart femte år.

Motivering

Traditionen att fira namnsdag har långa rötter i Sverige. Redan på medeltiden firades namnsdagar i Sverige. Internationellt har dock namnsdagsfirandet en liten utbredning. Det är egentligen bara i Sverige och Finland som en majoritet av befolkningen firar namnsdag, så i de flesta länder är namnsdagsfirande en främmande och exotisk tradition. Fram till år 1972 hade Kungliga Vetenskapsakademien ensamrätt på att ge ut almanackor och upprätta namnlängd. Efter denna tidpunkt står det var och en fritt att ge ut en almanacka och att själv bestämma namnlängd. Detta skapade dock vissa problem med flera olika namnlängder och år 1996 bildades en arbetsgrupp bestående av bland annat Svenska Akademien, Språk- och folkminnesinstitutet SOFI, Svenska språknämnden, folklivsforskare och almanacksutgivare. Man lyckades två år senare enas om ett förslag som ledde till 2001 års namnlängd och de namnsdagar som idag firas.

Ett stort problem med dagens namnsdagssystem är att de namnsdagar som finns i kalendern främst avgörs av tradition och inte av vilka namn som är vanliga i landet. Det finns exempelvis 10 472 män i Sverige som har förnamnet Ali och 11 392 män som har förnamnet Mohammed eller Muhamed. Trots att dessa namn är mycket vanliga i dagens Sverige finns varken Ali eller Mo-

Fel! Okänt namn på

ammed med bland namnsdagarna. Samtidigt har de 195 personer i Sverige som heter Volmar tilldelats en namnsdag den 18 april. Fastän så få som 20 personer har tilltalsnamnet Anselm har detta ändå inte hindrat att dessa 20 har namnsdag den 4 februari. Att konsekvent utesluta utlandsklingande namn från namnlängden samtidigt som gamla namn som mycket få har anledning att fira fortfarande finns med är ett uttryck för strukturell diskriminering. Uteslutningen från namnsdagstraditionen riskerar att skapa en ökad känsla av utanförskap och bygga på segregationen i Sverige eftersom denna tradition med dagens system är något förbehållet infödda svenskar. I många barnböcker och barnfilmer firas namnsdagar, men alla de barn som har utländskt klingande namn får aldrig själva möjligheten att fira sin egen namnsdag och utesluts därför helt i onödan från svensk kultur och traditioner.

Vårt förslag är därför att SCB, som redan idag sammanställer listor över samtliga förnamn som finns i Sverige, får i uppdrag att upprätta en hemsida på Internet där alla förnamn fördelas över årets dagar så att samtliga svenskar kan fira sin namnsdag, om de så vill. Eftersom det finns ca 100 000 namn vardera för kvinnor och män i Sverige innebär detta att det blir ca 600 namn per dag. På så sätt kan alla som vill söka på sitt namn och se vilken av årets dagar man kan fira sin namnsdag. För att hemsidan ska vara aktuell bör SCB uppdatera namnlistan minst var femte år. Parallellt med detta system bör även fortsättningsvis Svenska Akademien och almanacksföretagen välja ut vissa av dessa namn som utgör den officiella namnlängden och trycks i våra almanackor.

Stockholm den 4 oktober 2007

Per Bolund (mp)

Karla López (mp)

Ulf Holm (mp)

Bodil Ceballos (mp)